

**GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
VOORBEREIDENDE EKSAMEN**

**AFRIKAANS HUISTAAL
(Eerste Vraestel)**

MEMORANDUM

AFDELING A
KYK EN LEESBEGRIP

VRAAG 1

Vraag	Antwoord	Punt	LU	AS	Denkvlak
1.1	Spanningsvol	1	2	2.1	Barrett 1
1.2	Mening, ouer vertel van haar probleem.	2	2	2.3	Barrett 4
1.3	Hulle bespreek die tipe-ma se invloed op die kinders./ Ma's keer dat hulle invloed nie te skadelik is nie.	1	2	4.2	Barrett 4
1.4	Informeel trant/ geselstrant is gepas omdat dit aansluit by die wyse hoe ma's met hulle kinders praat.	1	2	2.4	Barrett 3
1.5	Ja, dit gee elke ouer 'n kans om op haar gebied te rus./ Gee 'n ouer kans om met ander tipe ma's ervarings te deel.	2	2	2.10	Barrett 4
1.6	"Regverdig", "Konsekwent" (moet aanhaal anders 0)	2	2	12.5	Barrett 1
1.7	1.7.3 Aaneenskakelend	1	2	1.3	Barrett 1
1.8	Dit dui aan dat elke 'ma' verskil./ Dit dui aan dat elke ma haar kind op haar eie manier grootmaak/opvoed.	1	2	4.1	Barrett 1
1.9	Hulle beskerm en tree in belang van die dolfyne op.	1	2	4.2	Barrett 1
1.10	Die letters is in vetdruk.	1	2	4.2	Barrett 1
1.11	1970 loods hulle die Red die Walvis-veldtog. 1973 promulgeer hulle wetgewing vir die beskerming van dolfyne.	2	2	1.7	Barrett 2
1.12	Afgekondig/ingestel	1	2	1.6	Barrett 3
1.13	"die groep het ook die voortou geneem met die beskerming van witdoodshaaie." (Geen aanhalingstekens nie = 0)	1	2	2.1	Barrett 1
1.14	Die wetenskaplike naam word gebruik.	1	2	4.2	Barrett 3
1.15	Elkeen kan help om minder plastiek te gebruik/besoedeling en rommel verminder/aansluit en vrywillige diens doen/enige aanvaarbare voorstel deur kandidaat	1	2	3.1	Barrett 5
1.16	Feit	1	2	4.4	Barrett 4

1.17	Die mens omdat menseleuens groter waarde het as diere. / Die walvis omdat hulle nie vir hulself kan praat nie, dit is noodsaaklik dat iemand dit doen en te keer dat hulle uitgeroei word. (Kyk na ander aanvaarbare voorstel deur/ van die kandidaat.)	2	2	2.10	Barrett 4
1.18	Sanlam	1	2	2.1	Barrett 1
1.19	Ons dink vooruit.	1	2	2.1	Barrett 1
1.20	Dat ons nie Afrikaans genoeg is nie.	1	2	2.5	Barrett 4
1.21	Hy maak gebruik van 'n skaal om mense se vlak van Afrikaans-wees vas te stel/lesers kan hulself op 'n skaal van 1 – 4 beoordeel.	1	2	2.7	Barrett 3
1.22	Die advertensie praat persoonlik met jou/dit is vir 'n spesifieke groep bedoel/laat die leser spesiaal voel.	1	2	2.7	Barrett 5
1.23	Boeke/leesstof wat spesifiek die jeug as teikengroep het.	1	2	1.6	Barrett 3
1.24	Kandidaat se eie standpunt. Bv. Leerders leer beter in hul moedertaal/ leerders wat nie in hul moedertaal onderrig ontvang nie, kan hulself nie altyd goed uitdruk nie/ hulle sukkel om te lees en te skryf/ het nie 'n liefde vir die vak nie en raak apaties. (Twee volsinne)	2	2	3.1	Barrett 5

TOTAAL AFDELING A: [30]

AFDELING B OPSOMMING

VRAAG 2

Dr. Gerhard Verdoorn het 'n groot **liefde** vir aasvoëls. Hy ken die aasvoëls goed en het hulle 7 jaar elke naweek **bestudeer**. Hy het 'n **doktorsgraad** in organiese chemie aan die RAU verwerf en het ook in **Israel** gestudeer. Hy glo dat plaagdoders **misbruik** word en dat dit 'n geweldige **uitwerking** op die natuur het. Hy beskou die onwettige doodmaak van wilde diere as **moord** en dus 'n **strafbare** misdryf. Dit is onregverdig dat diegene wat diere doodmaak, **skotvry** loskom.

[80 woorde]

Feite

1. Dr. Gerhard Verdoorn het 'n groot liefde vir aasvoëls
2. Hy ken die aasvoëls goed en het hulle 7 jaar elke naweek bestudeer.
3. Hy het 'n doktorsgraad in organiese chemie.
4. Hy het ook in Israel verder gaan studeer.
5. Hy glo dat plaagdoders misbruik word en dat mense onkundig is.
6. Die misbruik van plaagdoders het 'n geweldige uitwerking op die natuur.
7. Hy beskou die onwettige doodmaak van wilde diere as moord en die skuldiges behoort gestraf te word.

Nasienriglyne

Onderstreep alle taal- en spelfoute terwyl nagesien word.

Ken 'n punt toe vir elke korrekte feit in 'n volsin = 7 punte.

Beoordeel taal en styl = 2 punte

Skryf volsinne, tot drie taal- en/of spelfoute = 2 punte

Tot ses taal- en/of spelfoute = 1 punt

Telegramstyl = 0

Kontroleer dat getal woorde nie oorskry word nie.

Getal woorde korrek en korrek aangedui = 1 punt

Getal woorde oorskry of nie korrek aangedui nie = 0 punte

Sien slegs na tot 80 woorde. (Die kandidaat verbeur dan die punt vir die korrekte getal woorde.)

Sien slegs een paragraaf na. (Die kandidaat verbeur daarna die punte vir die korrekte feite).

$$7 + 2 + 1 = 10$$

TOTAAL AFDELING B: [10]

AFDELING C
TAAL

VRAAG 3

Vraag	Antwoord	Punt	LU	AS	Barrett
3.1	Kennis/begrip	1	4	1.9	Barrett 1
3.2	beklemtoning	1	4	1.3	Barrett 1
3.3	hengelaar	1	4	1.9	Barrett 1
3.4	Roering	1	4	2.1	Barrett 2
3.5	1. 'n klomp visse (versamelnaam) 2. gebou – 'n gebou waar onderrig gegee word. (s.nw.)/ 3. inrigting: ek verteenwoordig my skool tydens 'n wedstryd.	1	4	1.8	Barrett 1
3.6	Baie boeke kan gewen word.	1	4	2.1	Barrett 1
3.7	Kruidjie-roer-my-nie	1	4	2.13	Barrett 1
3.8	40 j.	1	4	1.2	Barrett 1
3.9	Sluit	1	4	1.4	Barrett 2
3.10	Byvoeglike naamwoord	1	4	2.1	Barrett 1
3.11	Hulle was albei (saam) daar./Hulle sien dit op dieselfde tyd. (slegs een betekenis)	1	4	3.1	Barrett 3
3.12	Selfstandige naamwoord/naam van 'n plek/pleknaam	1	4	1.1	Barrett 2
3.13	Dui emosie aan/emosie word uitgedruk	1	4	2.12	Barrett 1
3.14	Neëntig/negentig	1	4	1.1	Barrett 1
3.15	Werklikhede	1	4	1.5	Barrett 1
3.16	Kleinerige Maal/ Hoender Maal. (kyk ook na enige aanvaarbare antwoord wat binne konteks pas) (Hoenderhappies)	1	4	1.7	Barrett 5
3.17	Veranderinkies (let op die uitgange)	1	4	1.5	Barrett 1
3.18	Is dit nie waar u drome geëindig het nie?	1	4	2.4	Barrett 2
3.19	Goed beter beste	1	4	1.6	Barrett 2
3.20	(ons toekoms) / - ons toekoms -	1	4	2.12	Barrett 2

3.21	Vyfhonderd 'Chicky Meals' sal aan die Nelson Mandela Kinderfonds geskenk word.	1	4	2.8	Barrett 2
3.22	Helpende	1	4	2.3	Barrett 1
3.23	Alles	1	4	1.2	Barrett 1
3.24	Regkry (een woord)	1	4	1.1	Barrett 2
3.25	Nare droom	1	4	3.1	Barrett 1
3.26	Moeilike tyd/verskrikking	1	4	3.1	Barrett 3
3.27	Ontspan almal ek het die skoene gekry waarna ek gesoek het.	1	4	2.6	Barrett 2
3.28.1	del	1	4	1.3	Barrett 1
3.28.2	Met die hoed in die hand staan.	1	4	2.13	Barrett 1
3.28.3	heet	1	4	2.1	Barrett 1

TOTAAL AFDELING C: [30]

TOTAAL: 70